

ΘΕΑΤΡΟΝ

Θέατρον Κυβέλης. «Χερουβείμ»· κωμωδία εἰς πράξεις 3 ὑπὸ Γρηγορίου Ξενοπούλου.

Εἰς τὴν νέαν αὐτὴν κωμωδίαν ἡθῶν τοῦ συγγραφέως τοῦ «Πειρασμοῦ» ὁ Κωστής Σωτηριάδης, δῆθεν μέγας κτηματίας, κυρίως ἀγύρτης, παρουσιάζεται ὡς ἐπίδοξος μνηστὴρ τῆς Ρόζας, πρωτοτόκου θυγατρὸς τοῦ δικηγόρου Κλεάνθους Παπαζώη, ἀλλὰ προσέχει ἰδιαιτέρως καὶ τὴν δευτερότοκον Θάλειαν — τὸ Χερουβείμ, — μίαν δῆθεν ἀθῶαν καὶ ἄκακον δεκαοκταετιδαῖ ἢ ὁποία εἶνε πάντοτε ἐνδεδυμένη ὡσάν μεγάλη κοῦκλα. Τὴν προσέχει μάλιστα τόσον πολὺ ὥστε ἡ Ρόζα κρίνει φρόνιμον νὰ ὑποδείξῃ, μὲ πολλὴν λεπτότητα, εἰς αὐτὴν ὅτι δὲν πρέπει νὰ πολυεμφανίζεται, καὶ ἡ Θάλεια, ἐπὶ μόνῃ τῇ ἀδελφικῇ αὐτῇ ὑποδείξει μηχανᾷται τοῦναντίον τὰ πάντα διὰ νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν ἐπίδοξον μνηστῆρα καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ ἀκόμη τῆς ἀδελφῆς τῆς καὶ διὰ νὰ τὸν κατακτήσῃ τελείως. Πράγματι ὁ δῆθεν πλούσιος κτηματίας ἀντὶ τῆς Ρόζας, ζητεῖ τὴν Θάλειαν καὶ τὴν εἶδῃσιν αὐτὴν σπεύδει μὲ ἰδιαιτέραν προθυμίαν τὸ Χερουβείμ ν' ἀνακοινώσῃ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἀδελφὴν του. Ἡ Ρόζα μολονότι συνεπάθει τὸν Σωτηριάδην, διαβλέπει, πολὺ δικαιολογημένα, καὶ ἐν εὐχάριστον σημείον δι' αὐτὴν εἰς τὴν μνηστείαν τούτου μετὰ τῆς Θάλειας· θὰ σωθῇ τοῦλάχιστον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον «ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ Χερουβείμ». Ἄλλ' ἀποκαλύπτεται ὅτι ὁ μνηστὴρ εἶνε ἀγύρτης, — καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν τὴν εἶδῃσιν τῶν ἀποκαλυπτηρίων ἀνακοινῶναι ὅχι μὲ ὀλιγοτέραν προθυμίαν ἢ Ρόζα πρὸς τὴν Θάλειαν. Ἡ Θάλεια - Χερουβείμ ἐν τούτοις ἀδιαφορεῖ ἐντελῶς. Μήπως τὸν ἡγάπα τὸν Σωτηριάδην; Αὐτὴ προφανῶς ὅτι ἔκαμε τὸ ἔκαμε διὰ νὰ «σκάσῃ τὴν ἀδελφὴν τῆς...»

Τὸ νέον ἔργον τοῦ κ. Ξενοπούλου εἶνε γραμμένον μὲ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐπιμέλειαν ἢ ὁποία διακρίνει ὅλα τὰ ἔργα του, αἱ σκηναὶ εἶνε γοργαί, ὁ διάλογος εὐχάριστος, ἢ διαγραφὴ τοῦ τύπου τοῦ «Χερουβείμ», ὅποιον ἠθέλησεν αὐτόν, τελείως χαρακτηριστικῆ. Διήλθον οὕτω δύο ἑσπέρας κατὰ τὰς ὁποίας ἐγέλασα ἀρκετά, διότι δις εἶδον τὸ Χερουβείμ, καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἢ ὄρασίς μου κατεγοητεύθη· εἶνε πολὺ ἐπιτυχῆς κωμικὸς τύπος ὁ τοῦ πατρός, — σοσιαλιστοῦ ὄνειροπολοῦντος μυρίας σοσιαλιστικὰς ἐπιχειρήσεις, εὐρισκομένου εἰς διαρκῆ κίνησιν καὶ μὴ πραγματοποιοῦντος ποτὲ τίποτε, καὶ εἶνε, κατ' ἐπίφασιν τοῦλάχιστον, τόσῳ εὐθύμα τὰ ἐκ τῆς πολλῆς πονηρίας τοῦ Χερουβείμ ἐπεισόδια ἤτο πρὸς τούτοις τόσῳ καλῇ ἢ ὅλη ἐκτέλεσις καὶ ἤτο ἴπαια καὶ ἐν ταῦτῳ τόσῳ ἀπεριγρόπτως χαρίεσσα ἢ

ὡς ἀπὸ κάποιος σελίδος τῶν λευκωμάτων τῆς Kate Greenaway ἐμφάνισις τῆς κ. Κυβέλης Ἀδριανοῦ ὡς Χερουβείμ, μὲ ὑπόκρισιν ἀνεφίκτου τελειότητος εἰς «διαβολίαν!» Ἄλλὰ διατὶ τότε, ἐξῆλθον τοῦ θεάτρου ὄχι μόνον μὴ εὐχαριστημένοι, ἀλλὰ μᾶλλον δυσηρεστημένοι;

Εἶνε πασίγνωστος ὁ θεατρικὸς τύπος τῆς «Ingénue» τῆς «παρθενικῆς» ὡς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πλήρως ἀπεπειράθη ν' ἀποδώσῃ τὸν θεατρικὸν τοῦτον ὄρον ὁ ἀγαπητὸς μου φίλος κ. Σπανδωνῆς· εἶνε πασίγνωστος ἢ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου χαρίεσσα καὶ ἀξιολάτρευτος αὐτῇ κόρη ἢ τηροῦσα διαρκῶς χαμηλωμένα τὰ βλέφαρα, ἐν τούτοις δι' ὅλου αὐτῆς τοῦ ἐπιλοιποῦ σώματος, ἢ δυσδιόριστος καὶ δυσδιάκριτος αὐτῇ ἔνωσις αἰδημοσύνης καὶ τόλμης, ἀφελείας καὶ ἀσυναίσθητου πανουργίας, — πανουργίας ἀκάκου, δικαιολογούμενης ἄλλως τε πλήρως ἀπὸ κάποιον ἀρχόμενον ἐρωτικὸν αἰσθημα. Ὁ τύπος αὐτὸς δὲν θὰ ἐξαφανισθῇ ποτὲ ἐντελῶς ἀπὸ τὸ θεατρον, διὰ τὸν λόγον ἀκριβῶς ὅτι παρ' ὅλον τὸν νεώτερον βίον δὲν ἐξαφανίζεται εὐτυχῶς ἐντελῶς ἀπὸ τὴν ζωὴν. — Ὁ συγγραφεὺς τῆς «Φωτεινῆς Σάντρη» ἠθέλησεν ἐντούτοις νὰ παρουσιάσῃ κατὰ νεώτερον τὸν τύπον τῆς μικρᾶς κόρης, — ἀλλ' ὄχι καὶ τόσον μικρᾶς, ἀφοῦ εἶνε κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς μητρὸς τῆς Ἰδέτις, — καὶ ἀφοῦ οὕτως εἶνε τοῦλάχιστον Ἰδέτις, εἰς τὴν ἡλικίαν δὲ αὐτὴν ἢ μικρὰ κόρη εἶνε πλέον μικρὰ γυνή, — τὸν τύπον, λέγω, τῆς μικρᾶς κόρης τὴν ὁποίαν ἢ φύσις ἐπροίκισε μὲ προσωπεῖον ἀθωότητος, καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα μὴ ἀφαιρεθησόμενον ἀπὸ καμὴν ἡλικίαν, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ ἐπονομασθῇ Χερουβείμ, καὶ νὰ θεωρῆται ὡς ἢ προσωποποίησις τῆς ἀγγελικῆς ἀθωότητος ἀπὸ ὅλους τοὺς περὶ αὐτὴν, καὶ ἢ ὁποία ἐν τούτοις εἶνε τύπος ἐγωισμοῦ, μισαδέλφου κακίας, συναίσθητου ὑποκρισίας. Τὸ πλᾶσμα αὐτὸ δὲν ἔχει τὴν ἐλάχιστην ἀντίληψιν λεπτότητος, καλοσύνης, ἐντροπῆς· καὶ δὲν εἶνε δυνατόν ἢ νὰ εἶνε, — παρ' ὅλην του τὴν τρισχαριτωμένην ἐνσάρκωσιν, — τελείως ἀντιπαθητικόν. Καὶ ὅταν τοιαύτη εἶνε ἢ ἡρώϊς, κατὰ τί εἶνε δυνατόν νὰ μὲ ἐνδιαφέρῃ ἢ νὰ μὲ τέρπῃ ὁ ὡς ἄνω πλεκόμενος μῦθος; Πρὸς στιγμὴν μὲ συνεκίνησεν ἀληθῶς τὸ πάθημα, — καὶ ἢ ἀγανάκτησις τῆς ψυχῆς τῆς Ρόζας, — τὸ πρόσωπον τῆς ὁποίας ὑπεδύθη μὲ τόσῃ φυσικότητι καὶ μὲ τόσον ἀληθινὸν πάθος ἢ κυρία Ἀγνή Ροζάν, ἀλλὰ μόνον πρὸς στιγμὴν. Ὡς νὰ ἤτο αὐστηρῶς προδιαγεγραμμένον νὰ λείψῃ κάθε λεπτότης καὶ κάθε συμπάθεια ἀπὸ τὸ τόσῳ ἐξεζητημένως en pointe sèche ἔργον τοῦτο, εὐθὺς ἀμέσως ἢ Ρόζα γίνεται δι' ἡμᾶς οὐχ ἥττον τῆς Θάλειας ἀντιπαθητικῆ· πληροφοροῦμένη τὴν ἀγυρτεῖαν τοῦ μνηστῆρος, σπεύδει ὡς εἶπον ἀνωτέρω μετὰ πλειστής χαιρεκακίας νὰ τὴν ἀναγγείλῃ ἢ ἰδίᾳ εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς...